

Звіт
Гендерного центру
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини за 2022 р.

1. Назва: ГЕНДЕРНИЙ ЦЕНТР

2. Керівник: док. пед. н., проф. О.О. Кравченко.

3. Гендерний центр увійшов до *Всеукраїнського осередку центрів гендерної освіти України*.

Діяльність Гендерного центру зорієнтована на розробку **науково-дослідної теми кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи** Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини «Актуальні проблеми соціально-педагогічної теорії та практики» (державний реєстраційний номер 0111 U 00 75 47).

Водночас робота Центру полягає у реалізації таких **напрямів діяльності:**

1) **Науково-дослідний.** Проведення фундаментальних досліджень з гендерної тематики у формі дисертаційних робіт. Підготовка наукових статей, доповідей, тез, доповідних та аналітичних записок для опублікування в збірниках наукових праць. Здійснення написання курсових, випускних кваліфікаційних робіт.

2) **Науково-організаційний.** Організація та участь у роботі різноманітних шкіл та тренінгів з обміну досвідом роботи центрів гендерної освіти у закладах вищої освіти. Участь у міжнародних науково-практичних конференціях, круглих столах, семінарах, виїзних засіданнях з гендерної проблематики.

3) **Культурно-дозвіллевий.** Розвиток здібностей та виявлення талантів кожної окремої особистості шляхом створення мистецьких секцій, студій, проведення майстер-класів, конкурсів та фестивалів творчих доробків з гендерної проблематики.

4) **Інформаційний.** Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи з гендерних питань серед студентської молоді та викладачів. Підготовка та розповсюдження інформаційних матеріалів з актуальних гендерних проблем сьогодення. Підготовка соціальної реклами, шляхом залучення студентської молоді. Розміщення інформаційних матеріалів на сайті Університету.

4. Склад Гендерного центру:

Науково-педагогічні працівники:

1. **Кравченко О. О.**, док. пед. н., проф., декан факультету соціальної та психологічної освіти;

2. **Коляда Н. М.**, док. пед. н., проф., зав. кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

3. **Албул І.В.**, к. пед. н., доц., зав. кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

4. **Балдинюк О.Д.**, к. пед. н., доц., зав. кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

5. **Бондаренко Г. В.**, к. пед. н., доц. кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

6. **Підвальна Ю.В.**, к. пед. н., доц. кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

7. **Матрос О.О.**, к. пед. н., доц. кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

8. **Міщенко М.С.**, к. психол. н., доц. кафедри психології;

9. **Молоченко І. А.**, аспірантка кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

10. **Скочко М.О.**, викладач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

11. **Войтовська А. І.**, викладач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

12. **Чупіна К.О.**, аспірантка кафедри психології;

13. **Песоцька Ю.Ю.**, лаборант кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

Студенти:

1. Скаженюк Вікторія

2. Девіленієва Вікторія

3. Діордій Катерина

4. Тарасюк Тетяна

5. Федотова Леся

5. Тематика дисертаційних досліджень.

На базі Гендерного центру виконане дисертаційне дослідження:

- захист дисертації зі спеціальності 231 Соціальна робота за темою «Гендерна соціалізація студентів з інвалідністю в умовах ВНЗ», аспірантка III курсу Войтовська А.І. Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Кравченко Оксана Олексіївна;

- захист дисертації Скочка Максима Олександровича на тему: «Організаційно-змістові засади надання соціальних послуг у сільській місцевості», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 231 Соціальна робота. Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Кравченко Оксана Олексіївна;

- на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 231 Соціальна робота: Жеребко Інни Анатоліївни на тему «Організаційно-змістові засади надання соціальних послуг людям з інвалідністю засобами інклюзивного туризму». Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, декан факультету соціальної та психологічної освіти Оксана Олексіївна Кравченко.

- захист випускної магістерської роботи зі спеціальності 231 Соціальна робота за темою «Підготовка майбутніх соціальних працівників до надання соціальних послуг на основі гендерно - чутливого підходу», магістрант Компанієць М.

6. Виконання фундаментальних та прикладних наукових досліджень:

- *уперше* на основі теоретичного обґрунтування наукової проблеми розроблено та експериментально перевірено структурно-функціональну модель соціальної роботи із вразливими категоріями населення в умовах територіальної громади, яка включає мету, завдання, етапи реалізації, суб'єктів надання соціальних послуг, оновлену мережу закладів соціального захисту; обґрунтовано підходи та принципи надання соціальних послуг вразливим категоріям населення, запропоновано інноваційні форми та методи їх реалізації; проаналізовано вітчизняне та міжнародне нормативно-правове забезпечення системи соціальної роботи в умовах децентралізації; розроблено методологічний інструментарій моніторингу ефективності соціальної підтримки вразливих категорій населення;

- теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено соціально-педагогічні умови формування гендерної соціалізації студентської молоді з особливими освітніми потребами в умовах ВНЗ; розроблено авторську модель, та окреслено її складові, в яких закладено соціально-педагогічні умови гендерної соціалізації студентської молоді з особливими освітніми потребами в умовах ВНЗ;

- підготовлено і видано колективну монографію «Жінки в історії професійної соціальної роботи: від початку ХХ століття і до сьогодні». Мета праці – висвітлення еволюції і простеження динаміки жіночої репрезентації в історії інституалізації соціальної роботи як професійного виду діяльності в країнах Західної Європи та США; вивчення та узагальнення досвіду видатних жінок, які здійснили значний внесок у цій сфері, здійснюючи перші спроби теоретичних підходів до соціальної роботи та ініціюючи відповідні практики (як за кордоном, так і в Україні);

- проведено дослідження стосовно становища жінок з сільської місцевості, розроблено і впроваджено програму адаптації студенток із сільської місцевості в умовах ЗВО;

- вивчається стан надання соціальних послуг самотнім жінкам з дітьми на рівні громади з подальшим обґрунтуванням пропозицій для удосконалення системи соціального захисту цієї вразливої категорії громадян;

- розроблений Гендерний паспорт міста Умань, що є результатом гендерного аналізу громади і включає в собі розподілені за статтю статистичні дані, а також дані, отримані в результаті аналізу поточних політик муніципалітету, діяльності органів місцевого самоврядування і є ефективним інструментом як для обліку і аналізу гендерної проблематики у громаді, так і для вироблення політик, що враховують проблеми і потреби різних категорій населення. Метою створення гендерного паспорта громади є аналіз ситуації та визначення суспільних груп, яких стосується та чи інша соціальна проблема, і подальше планування відповідного реагування через вироблення гендерночутливих політик таким чином, щоб жінки та чоловіки отримували рівні переваги, а нерівність не зберігалася. Необхідність формування гендерних паспортів територіальних громад регулюється постановами Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2018 р. № 273 «Про затвердження Державної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і

чоловіків на період до 2021 року» та від 9 жовтня 2020 р. № 930 «Деякі питання забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

- з метою створення інклюзивного і безбар'єрного освітнього середовища в умовах закладу вищої освіти Гендерний центр ініціював розробку двох гендерних паспортів:

1) «Гендерного паспорта УДПУ імені Павла Тичини», який містить об'єктивну інформацію про гендерну ситуацію в університеті, відображає просвітницьку роботу, яку проводить ГЦ УДПУ імені Павла Тичини, окреслює перспективні напрямки дослідження в цій сфері та надає рекомендації для подальшого впровадження принципів гендерної рівності та справедливості в освітнє середовище. Гендерна ситуація в університеті висвітлена за такими показниками: склад науково-педагогічних працівників, адміністрації університету, вченої ради університету, корпусу деканів, розподіл контингенту здобувачів вищої освіти за гендерною ознакою на факультетах та в інституті.

2) «Гендерного паспорта факультету соціальної та психологічної освіти УДПУ імені Павла Тичини», який містить об'єктивну інформацію про гендерну ситуацію факультету, відображає просвітницьку роботу, яку проводить ГЦ УДПУ імені Павла Тичини, окреслює перспективні напрямки дослідження в цій сфері та надає рекомендації для подальшого впровадження принципів гендерної рівності та справедливості в освітнє середовище факультету. Паспорт надає статистичну інформацію про діяльність факультету за такими показниками: склад науково-педагогічних працівників факультету; адміністрації факультету; склад вченої ради факультету; Ради роботодавців факультету; гарантів освітніх програм; кураторів академічних груп; розподіл хлопців і дівчат серед здобувачів вищої освіти за освітніми рівнями «молодший бакалавр», «бакалавр», «магістр», а також за третім (освітньо-науковим) рівнем «доктор філософії» тощо.

Подальша систематична робота над гендерними паспортами дасть ширші можливості закладам освіти для дослідження впливу їх діяльності на існуючі гендерні розриви, дозволить відслідковувати динаміку в різних напрямках функціонування, створювати умови для врахування гендерних підходів при реалізації своєї місії сталого розвитку та покращення якості життя людини.

8. Участь у підготовці науково-педагогічних кадрів.

- систематично організовуються науково-дослідницькі, науково-організаційні та виховні заходи, спрямовані на дослідження, вивчення та поширення гендерної компетентності в університетському середовищі.

- взято участь у Всеукраїнському проекті «Каталог кращих практик і проектів організації неформальної освіти» - виданні, спрямованого на поширення ідей неформального навчання молоді, обмін досвідом додаткової соціальної освіти, можливість популяризувати неформальні форми навчання як основу розвитку громадянського суспільства в Україні.

- розроблено навчальну дисципліну «Гендерна соціалізація», яка пропагує ідею соціально-психологічної рівноваги статей та взаємозамінності

гендерних ролей, повноти розвитку індивідуальності, гармонійної цілісності особистості незалежно від її статевої належності;

- організовано роботу науково-дослідного гуртка «Марс-Венера». Де студенти займаються дослідженням принципів гендерної рівності, контроль за дотриманням прав жінок, розвиток гендерної грамотності.

9. Міжнародна діяльність:

- участь у реалізації міжнародного проєкту «Активні громадяни» – це програма Британської Ради для молоді у галузі міжкультурного діалогу і соціального розвитку (2019-2020 рр.). Здобуто перемогу у конкурсі проєктів «Student Action: Програма розвитку лідерських компетенцій студентів». Відповідно проєкт «Академічна доброчесність як складова якості освітнього процесу» отримає фінансову допомогу на реалізацію від Британської Ради у 2020 р.;

- участь у програмі CSR Ukraine, Healthy Challenge (Експертна організація Центр «Розвиток КСВ» спільно з UNFPA, Фондом в галузі народнооселення обрали) – отримано міні-грант 15000 грн.;

- участь у реалізації проєкту «Student Action: Програма розвитку лідерських компетенцій студентів». Відповідно проєкт «Академічна доброчесність як складова якості освітнього процесу» отримав фінансову допомогу на реалізацію від Британської Ради у 2020 р.;

- участь у реалізації проєкту – Міжнародний художній симпозиум-плєнер осіб з інвалідністю «Мистецтво без обмежень», як переможець грантової заявки Українського культурного фонду (12-24 серпня 2020 р., м. Умань). Співорганізатор проєкту – УДПУ імені Павла Тичини;

- участь у програмі особистісного та професійного розвитку молоді «Державотворець», ініційованого Міністерством молоді та спорту України та Українською академією лідерства у межах проєкту USAID «Підтримка організацій-лідерів у протидії корупції в Україні «Взаємодія» (SACCI). Мета програми – створення системи особистісного та професійного розвитку молоді в Україні віком від 18 до 25 років, розвиток відповідального лідерства та підвищення рівня громадянської активності молоді;

- Дні Кар'єри ЄС (м.Умань, 28-29 квітня 2021 року). День Кар'єри ЄС реалізується в рамках проєкту «Інформаційна підтримка Мереж ЄС в Україні». День кар'єри є ініціативою, що фінансується Представництвом Європейського Союзу та виконується громадськими організаціями «Фундація «Відкрите суспільство» та ГО «Молодіжна Альтернатива». Додаткова інформація: <http://euroquiz.org.ua>. Факультет соціальної та психологічної освіти взяв участь в організації Тренінгу № 1 «Соціально-психологічні засади безбар'єрного спілкування у молодіжному середовищі» (<https://www.youtube.com/user/1930udpu>) та Панельної дискусії №3 «Практичний досвід формування «Soft skills» у майбутніх спеціалістів» (<https://youtu.be/d0ZK9cW5gLg>).

- впровадження проєкту «Вчимося разом чути та долати соціальну ізоляцію» за підтримки Британської ради в Україні. Метою цього проєкту є створення платформи для вивчення та спілкування українською жестовою мовою, зокрема в умовах пандемії COVID-19 та спричинених нею викликів. Налагодження комунікації аудиторії проєкту та залучених експертів у сферах

психології, культурології, соціального забезпечення, творчості.
<https://fspu.udpu.edu.ua/відкриття-грантового-проекту-вчимо/>

- реалізація проекту «Культурно-рекреаційно-туристична Черкащина: інклюзивно-соціальна 3D-карта» за фінансової підтримки Українського культурного фонду. <https://ucf.in.ua/news/05-10-2020>

- участь у проекті «Посилення жіночого політичного лідерства у територіальних громадах Київської і Черкаської областей» у партнерстві з Міжнародним благодійним фондом «Небайдужі»;

- участь у проекті Національної Ради Жінок України «Доступ до верховенства права жінок, які постраждали від насильства» в Рівненській, Черкаській та Чернігівській областях за підтримки Посольства Королівства Нідерландів в Україні;

- локальний тренінг «Активні громадяни» за підтримки Британської ради в Україні (жовтень-листопад 2022 року);

- проект «Академічна доброчесність: данина моді, чи життєва необхідність» від факультету отримав перемогу у конкурсі проектів Черкаської облдержадміністрації (листопад 2022 року);

- благодійний проект «КОЛО ТУРБОТИ», створений за підтримки Дитячого фонду ООН в Україні (UNICEF), під патронатом НДСЛ «ОХМАТДИТ» МОЗ України. Мета проекту: у співпраці з медичними закладами, соцпрацівниками, психологами та волонтерськими організаціями надавати кваліфіковану безоплатну допомогу сім'ям, дітям віком від 0 до 6 років, що отримали гостру травму у результаті дії різноманітних обставин у ході війни в Україні;

- проект «Спільно. Точки зустрічі», який реалізовується за підтримки Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) та у співпраці з Міністерством молоді і спорту України. Проект спрямований на підтримку дітей, підлітків та їхніх родин, які через війну були змушені залишити свої домівки;

- проект «Теоретико-методологічне використання терапевтичної методики Хібукі-терапія у роботі з дитячою травмою». Ізраїльсько-український проект направлений на допомогу дітям ВПО та особам які мають симптоми ПТСР;

- реалізація проекту «Кімната терапії іграшкою» , постійно діюча кімната до завершення бойових дій, та при виконанні реабілітаційних функцій поствоєного стану.

10.31 травня на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини відбулася V Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти». Співорганізаторами конференції є Інститут проблем виховання НАПН України, Національна рада жінок України, Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, Рівненський державний гуманітарний університет, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.

Наукова проблематика конференції:

1. Гендерна освіта як соціальна, психологічна та педагогічна проблема.

2. Інноваційні форми роботи освітян і фахівців соціально-психологічної сфери в умовах воєнного часу.
3. Інклюзивне навчання юнаків і юнок в умовах цифрового освітнього простору.
4. Просоціальна особистість в умовах євроінтеграційного поступу України.
5. Волонтерський рух: історія, сьогодення, перспективи розвитку.
6. Ініціативність жіночих організацій світу в реаліях ХХІ століття: пошуки, перспективи

Із вітальним словом виступив Миколайко Володимир Валерійович, кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з міжнародних зв'язків та стратегічного розвитку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Модераторами заходу були: Кравченко Оксана Олексіївна, докторка педагогічних наук, професорка, декан факультету соціальної та психологічної освіти УДПУ імені Павла Тичини та Тарасова Тетяна Вікторівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник Інституту проблем виховання НАПН України.

Із доповідями виступили:

Тетяна Семигіна, докторка політичних наук, професорка, членкиня Національного агентства кваліфікацій

Тема: ІНТЕГРАЦІЯ ФЕМІНІСТИЧНОЇ ПЕРСПЕКТИВИ У ПІДГОТОВЦІ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Ольга Рассказова, докторка педагогічних наук, професорка кафедри соціальної роботи КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Тема: СОЦІАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ ЗДОРОВ'ЯРУЙНІВНОЇ ПОВЕДІНКИ ДІВЧАТ І ХЛОПЦІВ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ

Людмила Порохняк-Гановська, докторка медичних наук, професорка, Голова Національної Ради Жінок України

Тема: УЧАСТЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНИ В 36-й АСАМБЛЕЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЦЕНТРУ МІЖНАРОДНОЇ РАДИ ЖІНОК

Галина Кучер, кандидатка педагогічних наук, начальниця Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради

Тема: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ВРАЗЛИВИХ КАТЕГОРІЙ ГРОМАДЯН НА РІВНІ ГРОМАДИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ГЕНДЕРНИЙ ПІДХІД

Оксана Ташкінова, кандидатка соціологічних наук, доцентка, завідувачка кафедри соціології та соціальної роботи Приазовського державного технічного університету

Тема: ДІЯЛЬНІСТЬ ТРЕНІНГОВОГО ЦЕНТРУ «ART OF TEACHING LAB» ПРИАЗОВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (м. Маріуполь) В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ: ВИКЛИКИ ТА НОВІ НАПРЯМИ РОБОТИ

Андрій Каркач, начальник Управління соціального захисту населення Подільської районної ради у м. Полтаві

Тема: ЦИФРОВІЗАЦІЯ: МІЖПОКОЛІННИЙ ТА ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТИ

Нікітіна Наталія Петрівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри мов і методики їх викладання Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Тема: СУЧАСНІ МЕТОДИ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ ТА МАНІПУЛЯЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТИ ВПЛИВУ НА СВІДОМІСТЬ МОЛОДІ

Загалом у роботі конференції взяли участь понад 100 учасників, з них студентів – 22.

Під час конференції обговорювалися питання з проблематики гендеру в контексті соціалізації особистості; соціально-психологічної підтримки жінок в умовах війни, яка зумовлює найвищу форму насилля над людством; інтеграції феміністичної перспективи у підготовку майбутніх фахівців; ролі громадських організацій щодо захисту прав і свобод українських жінок; соціальної роботи з вразливими категоріями громадян на рівні громади в умовах війни (гендерний підхід); міжпоколінних та гендерних аспектів процесів цифровізації усіх сфер суспільного життя тощо.

Після завершення конференції учасники продовжили свою роботу в СТРИМІ до Дня захисту дітей.

Посилання на новину: <http://surl.li/cfxwl>

Онлайн-стрім «Діти. Мир. Безпека»

У межах V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти» Національною радою жінок України, Інститутом проблем виховання НАПН України та Гендерним центром Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини з нагоди Дня захисту дітей відбувся онлайн-стрім «Діти. Мир. Безпека» з обговорення найгостріших і найбільш чужих ситуацій злочинної війни, щодо підтримки знищених закладів освіти в ОТГ Велика Димерка на Київщині.

Захід підтримала міжнародна спільнота, зокрема:

Стефанія Кулаєва, Правозахисниця. АДЦ «Меморіал» – Брюссель. Авторка доповіді «Рома України: голоси з пекла війни. Дискримінація, епідемія, війна». ПРОБЛЕМА ОТРИМАННЯ ОСВІТИ РОМСЬКИМИ ДІВЧАТАМИ. ОСОБЛИВІ РИЗИКИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ І ВІЙНИ

Віна Лакхумалані (Індія), захисниця прав дітей і Індії. ПРАВА ДІТЕЙ НА ЗАХИСТ ВІД БУДЬ-ЯКИХ ФОРМ НАСИЛЬСТВА ТА ЗЛОВЖИВАНЬ, ОСОБЛИВО ПІД ЧАС ЛЮДСЬКИХ ТА ПРИРОДНИХ КАТАКЛІЗМІВ

Луценко Євгенія, кандидатка історичних наук, Директорка ГО «Центру соціальних і гендерних досліджень «Нове життя», членкиня Міжнародної правозахисної організації Анти-дискримінаційний центр «Меморіал» (Брюссель), членкиня НРЖУ, Громадських рад при МФО «Рівні можливості» Верховної ради України та МЗС України ВОЛОНТЕРСТВО УКРАЇНЦІВ ЗА КОРДОНОМ (НА ПРИКЛАДІ БЕЛЬГІЇ).

Також на Стримі виступила перший заступник голови Національної ради жінок України – Марія Петрова, яка розповіла, що

Всеукраїнська Ліга Українських жінок систематично опікується дітьми, наголосили про потребу у підвищеній увазі до дітей соціальних категорій, які постраждали від військової агресії (в тому числі дітей внутрішньо переміщених осіб, дітей воїнів ЗСУ та добровольчих батальйонів, дітей, чії батьки пропали безвісти, або чії сім'ї потрапили в складні життєві обставини.

Зворушливими були виступи представників ОТГ Велика Димерка, а особливо вихованців зруйнованої школи.

Онлайн-стрім можна переглянути за посиланням:

<https://www.youtube.com/watch?v=M7ZNGqNvPzM>

11. Популяризація результатів наукових досліджень: на конференціях, семінарах

За кордоном:

3rd International Conference on History, Theory and Methodology of Learning (ICHTML 2022) Kryvyi Rih, Ukraine, May 16-17, 2022

7th International Conference on Human Interaction and Emerging Technologies: Future Applications (IHET-AI 2022) which will be held at Centre Hospitalier Universitaire Vaudois (CHUV), Lausanne, Switzerland April 21-23, 2022 (<http://www.ihiet-ai.org>)

International Conference on Applied Human Factors and Ergonomics (AHFE) 2022 and the Affiliated Conferences which will be held at the Sheraton Times Square, Manhattan, New York, July 24-28, 2022 (<http://ahfe.org>)

В Україні

VII Міжнародній науково-практичній конференції з соціальної роботи «Розвивальний потенціал сучасної соціальної роботи: методологія та технології» (11-12 березня 2022 року, м. Київ);

Всеукраїнській науково-практичній конференції «Педагогіка сучасності: виклики і перспективи цифрової доби» (18 січня 2022 року, в Університеті Григорія Сковороди в Переяславі);

Всеукраїнській науково-практичній онлайн-конференції «Міжнародні та українські засади і принципи здійснення людино тваринної взаємодії» (19-20 лютого 2022 року, Черкаський національний технологічний університет);

II Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка» (22–23 лютого 2022 року, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка);

XXVII Міжнародна науково-практична конференція "Інноваційний розвиток університетської науки та освіти: глобальний і національний вимір змін" (17-18 лютого 2022 р., м. Київ);

I Міжнародна науково-практична конференція. 13-15 лютого 2022 р. Барселона. Іспанія;

V Міжнародна науково-практична конференція 7-9 лютого 2022 р. Токіо, Японія;

Науково-практична конференція "Перспективні напрями розвитку сучасних педагогічних та психологінчих наук" (11 - 12 лютого 2022 р., м.

Харків);

Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми молоді в сучасних соціально-економічних умовах» (м. Житомир, 28.04.2022);

Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери» (м. Умань, 21.04.2022);

V Всеукраїнські читання «Психологічні ресурси особистості у кризових ситуаціях» (м. Умань, 15.04.2022).

12. Публікації за 2022 р.

– **Монографії** (після опису, якщо є рекомендація Вченою радою університету, зазначити дату і номер протоколу):

– **Монографії** (після опису, якщо є рекомендація Вченою радою університету, зазначити дату і номер протоколу):

- в Україні;

Жінки в історії професійної соціальної роботи: від XIX століття – до сьогодні : колект. моногр. / Т. В. Семігіна, Н. М. Коляда, О. О. Кравченко та ін. ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. — Умань : Сочінський М. М., 2022.

Колективна монографія „Жінки в історії професійної соціальної роботи: від XIX століття – до сьогодні” висвітлює еволюцію жіночої репрезентації в історії інституалізації соціальної роботи як професійного виду діяльності в країнах Західної Європи та США, а також вивчення та узагальнення досвіду видатних жінок, які зробили значний внесок у цій сфері, здійснюючи перші спроби теоретичних підходів до соціальної роботи та ініціюючи відповідні практики в Україні.

Колективна монографія буде корисною для студентів, викладачів, педагогічних працівників, соціальних педагогів, соціальних працівників, практичних психологів.

Соціально-психологічна реабілітація вразливих категорій громадян від наслідків війни : колективна монографія / [О. Д. Сафін, Н. М. Коляда та ін.] ; за заг. ред. О. О. Кравченко ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини.- ФОП Ямчинський О.В., 2022. – 406 с.

У межах науково-дослідної теми для молодих вчених «Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами інклюзивного туризму» (державний реєстраційний номер: 0119U103978), що фінансується Міністерством освіти і науки України (термін реалізації: 2020-2022 рр.), на факультеті соціальної та психологічної освіти ініційований дослідницький проект за темою «Соціально-психологічна реабілітація вразливих категорій громадян від наслідків війни».

Одноименна колективна монографія висвітлює результати досліджень за напрямками: теоретичні та практичні засади соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді, в тому числі з ООП, від наслідків війни; психологічна та медико-соціальна реабілітація учасників бойових дій; зміст роботи та рекомендації сім'ям, в яких виховуються діти з інвалідністю; адаптація для переміщених дітей та їхніх сімей до освітнього середовища;

цифрові ресурси для організації соціально-психологічної реабілітації; міжсекторальна співпраця у здійсненні реабілітаційних заходів в громаді; розробка авторських методик, програм, тренінгів у роботі з дітьми та молоддю.

Гендерна соціалізація студентської молоді в умовах закладу вищої освіти: інклюзивний підхід: монографія / **А. І. Войтовська** ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : ЦП Компринт, 2022. 214 с. *Рекомендовано до друку вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол №3 від 20 вересня 2022 року).*

- за кордоном:

The system of social services of Ukraine amidst transformation: modern trends and challenges : Scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. 218 p. <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/227>

– **Підручники** (після опису, якщо є рекомендація Вченою радою університету, зазначити дату і номер протоколу);

Інклюзивний туризм : підручник / Оксана Олексіївна Кравченко, Алла Іванівна Войтовська ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. – Умань : ЦП Компринт, 2022. – 280 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол №4 від 25 жовтня 2022 року)

– **Навчальні посібники** (після опису, якщо є рекомендація Вченою радою університету, зазначити дату і номер протоколу):

Організація роботи сучасних реабілітаційних центрів у територіальній громаді в період децентралізації : навч.-метод. довідник / Г. М. Кучер, О. О. Кравченко. — Умань : Візаві, 2022 — 188 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 16 від 28 червня 2022 р.)

Гендерна соціалізація дітей та молоді з особливими освітніми потребами: навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: О. О. Кравченко, А. І. Войтовська. – Умань : ЦП Компринт, 2022. – 153 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол №4 від 25 жовтня 2022 року)

Соціальна та економічна інклюзія: навч. посіб. / Кравченко Оксана ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. – Київ : ЦП «Компринт». – 402 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол №4 від 25 жовтня 2022 року)

Освітній та реабілітаційний супровід студентів з особливими освітніми потребами в умовах закладу вищої освіти : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: О. О. Кравченко, Н. В. Левченко, І. А. Жеребко [та ін.]. – Київ : ЦП «Компринт», 2022. – 246 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол №4 від 25 жовтня 2022 року)

Міжнародні гарантії прав людини : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. **О. О. Матрос**. Умань : Візаві, 2022. 173 с.

Енциклопедія молодіжної роботи / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: **Левченко Н., Коляда Н., Балдинюк О.**, та ін. Київ : 2022. 130 с. (*Рекомендовано до друку вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол No 4 від 25 жовтня 2022 року)*).

Левченко Н.В. Молодь в сучасній громаді: навчально-методичний посібник / МОН України, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини ; уклад.: Левченко Н.В. Умань: Візаві, 2022. 125 с.

Левченко Н.В. Менеджмент соціального забезпечення: навчально-методичний посібник / МОН України, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини ; уклад.: Левченко Н.В. Умань: Візаві, 2022. 92 с.

Соціальна робота з різними групами клієнтів : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. **Т.Д. Кочубей**. Умань: Візаві, 2022. 82 с.

Проблеми розвитку соціальної роботи в Україні та зарубіжних країнах: навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. **Т.Д. Кочубей**. Умань: Візаві, 2022. 84 с.

Соціальний захист учасників АТО/ООС: з досвіду Уманської міської територіальної громади : навч.-метод. довід. / **Г. М. Кучер, О. О. Кравченко** ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2022. 103 с. *Рекомендовано до друку вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 13 від 26 лютого 2022 р.)*

Організація роботи сучасних реабілітаційних центрів у територіальній громаді в період децентралізації : навч.-метод. довідник / **Г. М. Кучер, О. О. Кравченко**. Умань : Візаві, 2022 188 с. *Рекомендовано до друку вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 16 від 28 червня 2022 р.)*

– **Статті:**

- проіндексовані у міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of Science;

№ з/п	Автори (<i>вказати усіх авторів, наших виділити</i>)	Назва роботи (<i>мовою оригіналу з бази даних</i>)	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск), рік, перша-остання сторінки статті; вказати бази в яких індексується (Scopus, Web of Science) і квартал випуску (Q1, Q2, Q3, Q4), посилання (URL)
1	Kravchenko O., Koliada N., Isachenko V., Honchar I.	Social Activity of Student Youth: Experience of Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University	Advances in Intelligent Systems and Computing.	2021, VOL 1322, pp. 241-246 (Web of Science)
2	Koliada, N., <u>Kravchenko, O.</u> , Berezivska, L., Herasymenko, O., Shevchuk, O.	Youth Policy: From Educational Subject to Scientific and Practical Developments.	<i>Lecture Notes in Networks and Systems</i> this link is disabled,	2022, 319, стр. 1235–1241. URL: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57199172551 (Scopus).
3	Oleksandr Bezliudniy, Oksana Kravchenko, Oksana Kondur, Iryna Reznichenko, Nataliia Kyrsta, Yulia Kuzmenko, Larysa Tkachuk	National and Patriotic Education of Student Youth by Means of Digital Technologies in Distance Learning Environment	International Journal of Computer Science and Network Security,	VOL.22 No.8, August 2022 (Web of Science)
4	Kravchenko, O., Mishchenko, M., Isachenko, V., Honchar, I., Lysenko, Y., Polishchuk, O., Pesotskaya, Y.	Cultural, recreational and tourist Cherkasy region under pandemic conditions	In: Jay Kalra and Tareq Ahram (eds) Global Issues: Disease Control and Pandemic Prevention. AHFE (2022) International Conference.	AHFE Open Access, vol 24. AHFE International, USA. http://doi.org/10.54941/ahfe1001353 (<i>подано до Scopus</i>).
5	Kravchenko, O., Chupina, K., Safin, O., Bepalko, A., Kravchenko, K., Balabushka, E., Vasyliiev, S., Chernetska, Y., Klochok, O.	Program for Social and Psychological Rehabilitation of People with Disabilities.	Jay Kalra (eds) Human Factors in Aging and Special Needs. AHFE (2022) International Conference.	AHFE Open Access, vol 38. AHFE International, USA. http://doi.org/10.54941/ahfe1001663 (<i>подано до Scopus</i>).

6	Kravchenko, O., Mishchenko, M., Soroka, O., Levenets, A., Korolchuk, V., Myronets, S., Tsymbal, S., Vahotska, I., Hotsuliak, N.	Development of Social Workers Stress Tolerance in the Process of their Professional Activity	Vesa Salminen (eds) Human Factors, Business Management and Society. AHFE (2022) International Conference.	AHFE Open Access, vol 56. AHFE International, USA. http://doi.org/10.54941/ahfe1002269 (подано до Scopus).
7	Kravchenko, O., Baldyniuk, O., Bondarenko, H., Pidvalna, Y., Okolnycha, T.	The Impact of Social Advertising on Student Adaptation in Higher Education Institutions	Vesa Salminen (eds) Human Factors, Business Management and Society. AHFE (2022) International Conference.	AHFE Open Access, vol 56. AHFE International, USA. http://doi.org/10.54941/ahfe1002291 (подано до Scopus).
8	Kravchenko, O., Safin, O., Potapchuk, Y., Bobrynova, S., Karpova, D.	Psycho-emotional state of school children in conditions of quarantine limitations and distance learning.	Salman Nazir (eds) Training, Education, and Learning Sciences. AHFE (2022) International Conference.	: AHFE Open Access, vol 59. AHFE International, USA. http://doi.org/10.54941/ahfe1002409 (подано до Scopus).
9	Kravchenko, O., Mishchenko, M., Soroka, O., Teptiuk, Y., Safin, O., Andrusyk, O., Timchenko, O., Khrystenko, V.	Psychological conditions for the development of stress resistance in specialists of different age categories	Ravindra S. Goonetilleke and Shuping Xiong (eds) Physical Ergonomics and Human Factors. AHFE (2022) International Conference.	AHFE Open Access, vol 63. AHFE International, USA. http://doi.org/10.54941/ahfe1002604 (подано до Scopus).

- у закордонних виданнях;

Kravchenko, Oksana; Voitovska, Alla (2022). ANALYSIS OF THE SOCIAL POLICY OF GERMANY AND UKRAINE. *Social and Human Sciences. Polish-Ukrainian scientific journal* (<https://issn2391-4165.webnode.com.ua/>), 01 (33). - Available at: <https://issn2391-4164.blogspot.com/p/202216.html> (accessed 29 January 2022).

Oksana KRAVCHENKO Galyna KUCHER. Social work with women in the community. *Pedagogika. Studia i Rozprawy*. 2021, t. XXX, s. 91–99. <http://dx.doi.org/10.16926/p.2021.30.06>

Кравченко О, Сафін О, Чупіна К. Соціально-психологічний супровід студентів з інвалідністю в умовах закладу вищої освіти. *Vzdelávanie a spoločnosť VII*. <https://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Bernatova17>

Кравченко О. Соціальна робота в громаді в умовах війни. *Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy*. Nr. 42 (1)\2022. P. 63-71

Матрос Ольга. Соціально-психологічна підтримка неповнолітніх матерів у системі соціальної роботи. *Multidisciplinárny mezinárodní vědecký*

magazín Věda a perspektivy je registrován v České republice. 2022. № 4(11). С. 121–128. (<http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/1421>)

Карпич І. О. Законодавче забезпечення державної політики щодо формування здорового способу життя серед молоді. *Multidisciplinární mezinárodní vědecký magazín “Věda a perspektivy”* je registrován v České republice. Státní registrační číslo u Ministerstva kultury ČR: E 24142. № 5(12) 2022. str. 97-105. <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/1575/1573>

Моргай Л. А. Особливості діяльності соціального працівника у роботі з неблагополучними сім'ями. *The scientific heritage* (Budapest, Hungary). VOL 2, No 85 (85) (2022). S. 38-40. <http://www.scientific-heritage.com/wp-content/uploads/2022/03/The-scientific-heritage-No-85-85-2022-Vol-2.pdf>

- у наукових виданнях України (категорія Б);

Кравченко О. О., Міщенко М. С. Інноваційний проєкт комплексної реабілітації людей з інвалідністю. *Перспективи та інновації науки*. 2022. №2 (7). С. 880–892.

Безлюдний О. І., Кравченко О. О., Сафін О. Д., Коляда Н.М. Дослідницька складова у підготовці Phd здобувачів. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2022. Вип. 1 (8). С. 232–245. Категорія Б

Кравченко О., Войтовська А., Сарнацька А., Лисенко А. Формування гендерно недискримінаційного середовища в умовах закладу вищої освіти. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2022. Вип. 1 (8). С. 160–170. Категорія Б

Коляда Н.М., Кравченко О.О. Науково-дослідний центр педагогічного краєзнавства: 15 років діяльності. *Інноватика у вихованні*. 2022. Вип. 15. С. 35–47. Категорія Б

Коляда Н.М., Кравченко О.О., Коляда Т.В. Міжнародний досвід підготовки докторів філософії з соціальної роботи. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2022. Вип. 2 (9). С. 309–328.

Кравченко О. О., Міщенко М. С. Інноваційний проєкт комплексної реабілітації людей з інвалідністю. *Перспективи та інновації науки*. 2022. №2 (7). С. 880–892.

Кравченко О.О. Система соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного туризму. *Науковий вісник ужгородського національного університету*. 2022. ВИПУСК 1 (50). С. 138-145.

Кравченко О.О. Інклюзивний туризм в умовах закладу освіти: принципи, функції, напрями та види. *Журнал «Вічливість»*. № 1 (2022). С. 42-49.

Кравченко О.О. Інклюзивний туризм як технологія соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді внаслідок воєнних дій. *Збірник наукових праць УДПУ імені Павла Тичини*. 2022 (подано до друку)

Кравченко О.О. Міжсекторальна співпраця в організації інклюзивного навчання на рівні громади. *Інноватика у вихованні*. 2022 (подано до друку)

Кравченко О., Карпич І. Інтеграція діяльності роботодавців та закладів вищої освіти: локальний досвід. *Міжнародний науковий журнал «Університети і лідерство»*. 13 (2022). С.37-45.

Кравченко О., Кучер Г. Соціальний захист учасників АТО/ООС та їхніх сімей на рівні громади. *Social Work and Education*. Vol. 9 No. 2 (2022). С. 197-209.

Кравченко О.О., Резніченко І.Г. Національно-патріотичне виховання студентської молоді засобами цифрових технологій в умовах дистанційного освітнього середовища. *Наука і освіта*. 2022. №1. С. 60–70. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2022-1-9>

Каркач Андрій, Кравченко Оксана, Семигіна Тетяна. Сучасні підходи до розуміння літніх людей як особливої соціальної групи. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2022. Вип. 2 (9). С. 77-90.

Вербовська Оксана, Кравченко Оксана. Комплексна реабілітація засобами інклюзивного туризму: з досвіду Київського міського центру соціальної, професійної та трудової реабілітації інвалідів. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2022. Вип. 2 (9). С. 176-185.

Кравченко Оксана, Войтовська Алла. До питання про гендерний аудит закладу вищої освіти. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2022. Вип. 2 (9). С. 209-218.

Чвертко Л., Кравченко О. Фінансові інструменти сприяння соціальній інклюзії внутрішньо переміщених осіб в Україні. *Журнал «Ввічливість»*. № 3 (2022). С. 100-111.

Кравченко О.О., Чупіна К.О. Соціально-психологічна реабілітація ВПО: з досвіду Уманського Державного Педагогічного Університету імені Павла Тичини. *Габітус*. 2022. № 41. С. 251-254.

Дайджест подій і заходів у межах розробки науково-дослідної теми «Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами інклюзивного туризму» (Укладачі: Кравченко Оксана, Молоченко Інна, Чупіна Катерина, Міщенко Марина, Резніченко Ірина, Левченко Наталія, Скочко Максим, Песоцька Юлія, Поліщук Олена, Салата Назар, Коляда Назарій, Бояр Вікторія). *Соціальна робота та соціальна освіта*.

Матрос О.О. Сучасні тенденції в соціальному аналізі розлучення. *«Ввічливість. Humanitas»*. Луцьк, Гельветика. 2022. №1. С. 81-86. (<http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/humanitas/article/view/514>)

Карпич І. О. Особливості соціалізації дітей-сиріт та дітей, які залишилися без піклування батьків. *Ввічливість. Видавничий дім «Гельветика»*. В. 1. 2022. С. 36-42 <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/humanitas/article/view/509/463>

Моргай Л. А. Соціальна профілактика девіантної поведінки в молодіжному середовищі закладу вищої освіти. *«Ввічливість. Humanitas»*. Вип. 1, 2022 р. Видавничий дім «Гельветика» 2022. С.87-92. <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/humanitas/issue/view/32/34>

Песоцька, Ю. Соціальна реабілітація та соціальна адаптація внутрішньо переміщених осіб. *Social Work and Education*, 2022, Vol. 9, No. 1. pp. 91–100. DOI: 10.25128/2520-6230.22.1.7.

Левченко Н. В. Молодіжні клуби: вітчизняний та міжнародний досвід. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Випуск 85. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2022 С. 105–109. URL :

<http://chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/85/22.pdf>

Підвальна Ю. В. Особливості соціальної роботи та соціального обслуговування молодих сімей. *Ввічливість. «Humanitas»*. Вип. 1, 2022 р. Видавничий дім «Гельветика» 2022. С. 101-107. <https://philpapers.org/rec/-20122>

Полехіна В. Теоретичні основи визначення змісту поняття «активна громадянська позиція молоді». *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. Умань, 2022. Вип. 3. С. 42–48.

Кочубей Тетяна. Підготовка майбутніх соціальних працівників до роботи з різними групами клієнтів: з досвіду роботи. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2022. Вип. 2(9). С. 262-271.

- в інших виданнях України.
- **Тези доповідей:**
- на міжнародних конференціях:
в межах України;

Кравченко О. РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ІНКЛЮЗИВНОГО ТУРИЗМУ. *Розвивальний потенціал сучасної соціальної роботи: методологія та технології* : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (11-12 березня 2022 року, Київ) / за ред. Ю.М. Швалба. – Київ : КНУ імені Тараса Шевченка, 2022. С. 35-38.

Кравченко О. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ ВІД НАСЛІДКІВ ВІЙНИ. *Актуальні дослідження в соціальній сфері* : матеріали вісімнадцятої міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 17 травня 2022 р.) / гол. ред. В. В. Корнєшук. – Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2022. С. 68-70.

Войтовська А. І. Інформаційні технології та гендерна сегрегація. *Актуальні проблеми молоді в сучасних соціально-економічних умовах: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*, 28 квітня 2022 року. – Житомир: Житомирський економіко-гуманітарний інститут Університету «Україна», 2022. С. 3–5.

Левченко Н. В. Молодіжний центр: нормативний аспект реалізації молодіжної роботи. *XXVII Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційний розвиток університетської науки та освіти: глобальний і національний вимір змін»* (17-18 лютого 2022 р.), м. Київ. 2022.

- ❖ за кордоном.
- на всеукраїнських конференціях;

Кравченко О. НАУКОВІ ЗАХОДИ З НАГОДИ 200-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПАНТЕЛЕЙМОНА КУЛІША *Педагогічна біографіка та біографістика в сучасному науково-інформаційному просторі* : зб. матеріалів VII Всеукр. наук.-методол. семінару з історії освіти, 20 трав. 2022 р., Київ / НАПН України, Від-ня філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д.

(голова редкол.), Сухомлинська О. В., Тарнавська С. В., ... Серета Х. В.]. – Вінниця : ТВОРИ, 2022. С. 23.

Кравченко О. **НАПРЯМИ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ З ООП ЗАСОБАМИ ІНКЛЮЗИВНОГО ТУРИЗМУ.** *Актуальні проблеми соціальної роботи та підготовки майбутнього фахівця соціальної сфери*: збірник тез за матеріалами науково-практичної конференції «Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери» (22 квітня 2022 р., м. Умань) та регіональної науково-практичної конференції «Перспективи ефективної роботи соціальних працівників з молоддю» (3 березня 2022 р., м. Умань) / [ред. кол. : Кравченко О.О. та ін.]. Умань, 2022. С. 32-36.

Коляда Н. М., Кравченко О. О. **Ключові компетентності для життя у підготовці науково-педагогічних кадрів.** *Soft skills – невід’ємні аспекти розвитку та формування конкурентоспроможності сучасних студентів*: матеріали науковопрактичного семінару (Умань, 12 травня 2022 р.) / [ред. кол. : Сафін О. Д. та ін.]. Умань, 2022. 53 с. С. 26–30.

Іващенко К.В. **Основоположна роль гендерних стереотипів у процесі соціалізації молоді.** *Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти* : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Умань, 31 трав. 2022 р. / М-во освіти і науки України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; редкол.: О. О. Кравченко, А. І. Войтовська. Умань, 2022. С. 66 с.

Войтовська Алла, Кравченко Оксана. **До питання про роль асистента вчителя.** *Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. м. Умань, 11 жовт. 2022 р. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Рівненський держ. гуманіт. ун-т [та ін.] ; [ред. кол.: Коляда Н., Кравченко О., Албул І. [та ін.]. Умань : Візаві, 2022. С.58–61.

Войтовська А. І. **Сучасні виклики гендерної політики в Україні.** *Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико методологічні та прикладні аспекти* : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Умань, 31 трав. 2022 р. / М-во освіти і науки України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; редкол.: О. О. Кравченко, А. І. Войтовська. Умань, 2022. С. 38–41.

Матрос О.О. **Формування клієнтства неповнолітніх матерів у теорії та практиці соціальної роботи.** *Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (22 квітня 2022 р., м. Умань) та регіональної науково-практичної конференції «Перспективи ефективної роботи соціальних працівників з молоддю» (3 березня 2022 р., м. Умань) / [ред. кол. : Кравченко О.О. та ін.]. Умань, 2022. С. 45–49.

Матрос О.О. **Гендерні проблеми неповнолітніх матерів як соціальної групи.** *Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико методологічні та прикладні аспекти* : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Умань, 31 трав. 2022 р. / М-во освіти і науки України,

Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; редкол.: О. О. Кравченко, А. І. Войтовська. Умань, 2022. С. 101–105.

Карпич І. О. Соціальна робота з молодією сім'єю. *Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. м. Умань, 11 жовт. 2022 р. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Рівненський держ. гуманіт. ун-т [та ін.] ; [ред. кол.: Коляда Н., Кравченко О., Албул І. [та ін.]. Умань : Візаві, 2022. С. 47–49.*

Балдинюк О.Д. Соціально-педагогічна проблема формування особистості дитини в неповній сім'ї. *Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2022. 261 с., С. 9-12.*

<https://mail.google.com/mail/u/0/#inbox/FMfcgzGpGddIQZRhJFJDXNcSDM MwnFdL?projector=1&messagePartId=0.2>

Балдинюк О. Д. Форми соціально-педагогічної роботи з неблагополучними сім'ями. *Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. м. Умань, 11 жовт. 2022 р. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Рівненський держ. гуманіт. ун-т [та ін.] ; [ред. кол.: Коляда Н., Кравченко О., Албул І. [та ін.]. Умань : Візаві, 2022. С. 13-17.*

Левченко Н., Белоліпцев В. Відповідальне батьківство як об'єкт соціальної роботи. *Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції м. Умань (11 жовтня 2022 р.), м. Умань: Візаві, 2022. С. 61–64.*

Левченко Н. Теоретичний аспект особистості молоді у гендерному вимірі. *Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Умань, 31 трав. 2022 р. / М-во освіти і науки України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; редкол.: О. О. Кравченко, А. І. Войтовська. Умань, 2022. С. 95–98.*

Підвальна Ю.В. Раннє материнство і батьківство, як соціально-педагогічна проблема. *Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, Умань, 21 квітня 2022 р. Умань : Візаві, 2022. С. 63–67.*

Підвальна Ю. В. Організація навчання підлітків з урахуванням гендерних нерівностей. *Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Умань, 31 трав. 2022 р. / М-во освіти і науки України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; редкол.: О. О. Кравченко, А. І. Войтовська. – Умань, 2022. – 235 с. С. 144–147.*

Коляда Н. М. Соціалізація особистості у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти підготовки докторів філософії. *Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Умань, 31 трав. 2022 р. / М-во освіти і науки України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; редкол.: О. О. Кравченко, А. І. Войтовська. Умань, 2022. 235 с. С. 78–81.*

на регіональних конференціях

Войтовська А.І. Гендерна сегрегація при пошуку роботи для молоді. *Актуальні проблеми соціальної роботи та підготовки майбутнього фахівця соціальної сфери: збірник тез за матеріалами науково-практичної конференції «Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери»* (22 квітня 2022 р., м. Умань) та регіональної науково-практичної конференції «Перспективи ефективної роботи соціальних працівників з молоддю» (3 березня 2022 р., м. Умань) / [ред. кол. : Кравченко О.О. та ін.]. Умань, 2022. С. 89–92.

Войтовська А.І. Гендерна нерівність у сфері інформаційних технологій. *Актуальні проблеми соціальної роботи та підготовки майбутнього фахівця соціальної сфери: збірник тез за матеріалами науково-практичної конференції «Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери»* (22 квітня 2022 р., м. Умань) та регіональної науково-практичної конференції «Перспективи ефективної роботи соціальних працівників з молоддю» (3 березня 2022 р., м. Умань) / [ред. кол. : Кравченко О.О. та ін.]. Умань, 2022. С. 10–12.

Войтовська А. І. Аспекти соціальної роботи з жінками, які зазнали насилля. Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал: *матеріали звіт, наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2021 рік* / [За ред. О. В. Сухомлинської, І. Д. Бега, Г. П. Пустовіта, О. В. Мельника ; літ. ред. І. П. Білоцерківець]. Івано-Франківськ: НАІР, 2022. Вип. 4. С.23–26.

13. Студентська наукова робота

- *організовано і проведено наукові заходи:*

- семінар за темою «**Роль бібліотеки університету у формуванні іміджу молодого вченого**» від бібліотекарів з аспірантами та молодими вченими університету, зокрема факультету соціальної та психологічної освіти (<http://surl.li/bsfdz>);

- **Міждисциплінарного PhD колоквиуму з питання підготовки докторів філософії в Україні та за кордоном** (<http://surl.li/bsfhq>);

- **Міждисциплінарного колоквиуму «Міждисциплінарний підхід у дослідженнях соціальної та психолого-педагогічної тематики»** (<http://surl.li/drftva>);

- **Всеукраїнська студентська науково-практична онлайн-конференція «Проблеми та перспективи соціальної роботи та психології в умовах війни»**

Науковим товариством студентів та аспірантів факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини ініційовано проведення Всеукраїнської студентської

науково-практичної онлайн-конференції «Проблеми та перспективи соціальної роботи та психології в умовах війни».

Зі вступним словом виступили:

Кравченко Оксана Олексіївна – організаторка конференції, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Коляденко Світлана Миколаївна – співорганізаторка конференції, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри соціальних технологій Житомирського державного університету імені Івана Франка

Караманов Олексій Владиславович – співорганізатор конференції доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, викладач ВСП «Педагогічний фаховий коледж» Львівського національного університету імені Івана Франка.

З доповіддю на тему «Важливість постанови питання проблем та перспектив соціальної роботи та психології в умовах війни» виступила Лисенко Анна – студентка II курсу факультету соціальної та психологічної освіти, голова наукового товариства студентів та аспірантів Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

З темою доповіді «Сучасні виклики соціальної роботи: студентський погляд» виступила Хмуровська Тетяна – студентка II курс спеціальності Соціальна робота Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Мацюк Діана – студентка I курсу ВСП « Педагогічний фаховий коледж Львівського національного університету імені Івана Франка» доповіла на тему «Інклюзивні аспекти соціальної роботи у просторі музею».

З темою доповіді «Соціальна реабілітація засобами музейної педагогіки як перспективний напрям соціальної роботи в умовах війни» виступила Песоцька Юлія – аспірантка факультету соціальної та психологічної освіти, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Тарасюк Тетяна – студентка III курсу факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини доповіла на тему «Важливість волонтерської роботи в умовах війни».

Москалик Микола – студент III курсу ВСП «Педагогічний фаховий коледж Львівського національного університету імені Івана Франка» виступив з темою «Впровадження сучасних технологій у діяльність музею соціальний аспект».

Сподівання, що Всеукраїнська студентська науково-практична онлайн-конференція стала внеском у розкритті та поглибленні питання проблем та перспектив соціальної роботи та психології в умовах війни і була корисним заходом для здобувачів вищої освіти.

Посилання на новину: <http://surl.li/cfxwc>

- 22 серпня 2022 року на факультеті соціальної та психологічної освіти відбувся **конкурс захистів соціальних проектів інклюзивного туризму «Подорожуємо без бар'єрів»**.

Мета конкурсу – визначити важливість інклюзивного туризму як систему заходів спрямованих на відновлення та розвиток фізичного, соціального, духовного, творчого та інтелектуального рівня життєдіяльності особи з урахуванням фізичних та психічних можливостей для сприяння її інтеграції в суспільство.

Тому студенти факультету соціальної та психологічної освіти проявили активність, вміння та презентували цікаві проекти з розробленими туристично-інклюзивними маршрутами для осіб з обмеженими можливостями різних нозологій.

Посилання на захід: <http://surl.li/cxbni>

- *підготовка здобувачів вищої освіти до участі у II етапі Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт*: Лисенко А., наукова робота «Гендерний центр в умовах закладу вищої освіти: досвід УДПУ імені Павла Тичини», II етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із галузі «Гендерні дослідження» (науковий керівник: О.О. Кравченко); Федотова Л., наукова робота «Культурно-рекреаційно-туристична Черкащина: з досвіду реалізації проекту» (науковий керівник: О.О. Кравченко);

Здобувачка Phd Песоцька Ю. отримала диплом III ступеня Всеукраїнського конкурсу наукових робіт імені Олександра Яременка «Актуальні проблеми молодіжної та сімейної політики» (науковий керівник – проф. О. Кравченко); здобувачка Phd Песоцька Ю. отримала диплом I ступеня в Інклюзивному конкурсі «Точки дотику» в рамках реалізації Міжнародної програми розвитку інклюзивних спільнот (науковий керівник – проф. О. Кравченко); студентка 4 курсу отримала диплом III ступеня в Інклюзивному конкурсі «Точки дотику» в рамках реалізації Міжнародної програми розвитку інклюзивних спільнот (науковий керівник – проф. О. Кравченко).

14. У 2022 році Центр гендерної освіти сприяв участі в організації і проведенні заходів на базі факультету соціальної та психологічної освіти УДПУ імені Павла Тичини:

- регіональний науково-практичний семінар «*Соціальна робота в громаді*» за участі Людмили Пони – начальника методично-навчального центру Обласного центру соціальних служб (<http://surl.li/bsfgy>);

- регіональний науково-методичний семінар *«Діяльність інклюзивно-ресурсних центрів у світлі нових нормативних документів: регіональний досвід»*, учасники: Пітик Олександр Дмитрович – фахівець (консультант) Уманського ІРЦ Черкаської області. Тема виступу: Особливості визначення категорій освітніх труднощів у дітей з ООП; Рафаєнко Дар'я – заступник директора з навчальної роботи Уманської ЗОШ І-ІІІ ст. №9 Черкаської області. Тема виступу: Діяльність команд психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП у закладі освіти; Білокінь Ірина Олексіївна – практичний психолог Теплицького ІРЦ Вінницької області. Тема виступу: З досвіду роботи Теплицького ІРЦ Вінницької області; Вдовиченко Інна Володимирівна – директор Тальнівського ІРЦ Черкаської області. Тема виступу: Діяльність Тальнівського ІРЦ Тальнівської міської ради: кращі практики та перспективи розвитку; Беспалько Маргарита Манігірдовна – директор ІРЦ Доброславської селищної ради Одеської області. Тема виступу: Визначення змісту рівня підтримки дитини з ООП: роль ІРЦ та закладу освіти; Швець Тетяна Валентинівна – директор Молозького ІРЦ Білгород-Дністровського району Одеської області. Тема виступу: З досвіду КУ «Молозький ІРЦ» Одеської області: від витоків до сьогодення; Тимошенко-Ушакова Діна Борисівна – директор ІРЦ Ірпінської міської ради Київської області. Тема виступу: З досвіду діяльності ІРЦ Ірпінської міської ради Київської області.

<http://surl.li/bpneh>;

- Всеукраїнський науково-практичний онлайн семінар *«Цифрова трансформація соціального обслуговування та психологічної підтримки»*. Під час роботи семінару відбувся обмін досвідом та окреслено основні аспекти нововведень цифрової трансформації соціально-психологічного обслуговування громадян в різних регіонах України.

<http://surl.li/bphhs>

15. Надання наукових послуг:

- організація і проведення V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти»

16. Участь у науково-практичних та науково-методичних заходах різного рівня:

- 14 січня 2022 року відбулася робоча зустріч національної експертної команди з Радницею – уповноваженою Президента України з прав дитини та дитячої реабілітації – Герасимчук Дар'єю Михайлівною, керівниками Ресурсних центрів підтримки інклюзивної освіти, директорами ІРЦ. Національна експертна команда – проєкт Міністерства освіти і науки України з метою здійснення експертної підтримки фахівців інклюзивно-ресурсних центрів (<http://surl.li/bsffi>);

- 21 січня 2021 року, у Міністерстві освіти і науки відбувся інформаційний захід «Година безбар'єрності», який об'єднав працівників сфери освіти навколо обговорення важливості формування безбар'єрної комунікації (<http://surl.li/bsffm>);

- участь у тренінгу «Допомога дітям та молоді з особливими потребами у надзвичайних ситуаціях». Спікери є ізраїльські фахівці в цій галузі, які мають великий досвід роботи в надзвичайних ситуаціях. На тренінгу «Допомога дітям та молоді з особливими потребами у надзвичайних ситуаціях» було розглянуто такі теми: – Інструменти та принципи надання освітньої та терапевтичної підтримки учням з особливими потребами та їхнім родинам у надзвичайних ситуаціях. – Можливі заходи та алгоритми з надання допомоги. – Різні особливості роботи відповідно до типу специфічних потреб дитини. Дану навчальну програму для українських психологів та психотерапевтів реалізовано за допомоги освітнього центру METC Mashav, Відділу Спеціальної Освіти Міністерства Освіти Ізраїлю. Тренінг проводиться в рамках проекту «Оборона дітей України», який реалізує Науковий Ліцей ім. Чурюмова спільно з ВГО «Поруч». Партнери: Міністерство освіти і науки України та Інститут соціальної та політичної психології НАПН (<http://surl.li/bsfhu>);

- семінарі, присвячененому досвіду реформи системи та послуг із психічного здоров'я у Бельгії, яка почалася у 2010 році. Др. Бернард Джейкоб, федеральний координатор реформ у сфері психічного здоров'я, поділився досвідом країни набутим під час переорієнтації з послуг на базі закладів до таких, що надаються у спільноті. Під час семінару слухачі дізнались про обрану у Бельгії структуру послуг, в центрі якої лежить «мережа», а також про роль різних секторів та надавачів послуг у системі охорони психічного здоров'я. Захід проводиться в рамках впровадження Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, яка була ініційована Першою леді України Оленою Зеленською, за підтримки Всесвітньої організації охорони здоров'я.

<http://surl.li/cxbnc>

- вебінар щодо розвитку цілісної системи турботи про психічне здоров'я студентів та працівників у ЗВО, учасниками якого стали науково-педагогічні працівники факультету соціальної та психологічної освіти. Під час вебінару було розглянуто: важливість і потребу в цілісній системі турботи про психічне здоров'я у закладах вищої освіти; найважливіші завдання, які стоять перед цією системою та її компоненти; особливі виклики та завдання, пов'язані з війною в Україні; досвід, плани розвитку та побудови такої системи в Український католицький університет; 5 ключових рекомендацій для побудови системи турботи про психічне здоров'я в закладах вищої освіти.

<http://surl.li/cxbne>

17. Діяльність Ресурсного центру для внутрішньо переміщених осіб

В Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини розпочав роботу *Ресурсний центр для внутрішньо переміщених*

осіб, мета діяльності якого надання освітньо-просвітницьких послуг, здійснення соціальної підтримки та психологічного супроводу, створення умов для комплексної реабілітації за видами (психологічна, соціальна, професійно-трудова, спортивна, медична) та інтеграції до життя Уманської територіальної громади.

Завданнями Ресурсного центру виступають:

налагодження зв'язків між різними ініціативами та організаціями, що надають підтримку вимушеним переселенцям – для кращої координації зусиль та досягнення більшого спільного ефекту;

розробка і впровадження довгострокових стратегій допомоги вимушеним переселенцям та їх інтеграції;

волонтерська діяльність науково-педагогічних працівників та здобувачів університету;

допомога у вирішенні гуманітарних та соціально-правових проблем вимушених переселенців;

проведення досліджень з питань соціально-правового захисту та питань комплексної реабілітації вимушеним переселенцям та їх адаптації у приймаючих громадах.

Напрями роботи Ресурсного центру:

надання психологічної допомоги;

проведення групової соціальної роботи з ВПО;

проведення груп взаємопідтримки для ВПО;

навчання фахівців для роботи з ВПО, зокрема соціальних працівників та психологів;

організація та проведення тренінгових занять для ВПО;

залучення волонтерів з числа студентської молоді для роботи з ВПО;

проведення соціальних акцій тощо.

Заходи у межах діяльності Ресурсного центру для внутрішньої переміщених осіб

Дата і час	Назва заходу	
13 червня о 15:00	Тренінг для жінок «Психологічний бронезилет»	Екскурсія для дітей: - «Тасмниці будинку Файнштейна»; - історія книгодрукування; - участь у майстер-класі з виготовлення поліграфічного виробу; - виставка унікальних мініатюрних книг та стародруків.
15 червня о 15:00	Мовний квест	Мовна вікторина

	(для дітей віком від 10 до 13 років).	(для дітей віком від 13 до 16 років)
16 червня о 15:00	Тренінг для дорослих «Відновлення ресурсу в кризових ситуаціях»	Екскурсія для дітей з рефлексією до художнього музею м. Умані «Відкрий себе місту»
17 червня о 15:00	Світ для дітей (про поезію для дітей Л. Бойчук, Ю. Гончар, С. Кривовської та прозові твори О. Луцевської, С. Кочубей)	
20 червня о 15:00	Соціально-виховний захід «Мій Всесвіт – моя Україна» (спільно діти (6-12 років) та їхні батьки).	
21 червня о 15:00	Кінолекторій «Чорний козак» – українська історична фентезі-стрічка	
22 червня о 15:00	Моє відкриття Польщі (майстер-клас з вивчення польської мови)	
22 червня о 15:30	Літературне вітальня «День як день»	
23 червня о 15:00	Тренінг для батьків «Стабілізація психологічного стану дитини під час війни»	Екскурсія для дітей: садиба-музей <u>«Лялькова хата»</u>, с. Полянецьке
Психологічне індивідуальне консультування		

Посилання на захід: <http://surl.li/dcvzm>

18. Впровадження Курсу реабілітаційної допомоги особам у кризових ситуаціях

Вторгнення рф в Україну створило безліч нових викликів для всіх українців. І ці нові виклики не тільки стають на шляху до повноцінного життя, а й створюють перешкоди для реалізації потреб, які ще зовсім нещодавно здавалися базовими. Війна забирає життя і здоров'я, змушує людей залишати свої домівки, розлучає близьких. Практично все населення України живе в постійному стресі, переживає тривогу за своє життя та життя своїх близьких,

не відчуває себе у безпеці, що в цілому має негативний вплив на психічне здоров'я. Крім постійної загрози фізичних травм під час війни, багато українців переживають травми психологічні.

Поруч з тими жахливими наслідками війни, які є очевидними, є й ті, які проявляються та стають помітними не одразу. Але це не означає, що роботу з ними потрібно відкладати на потім. Війна з усіма її проявами – це надпотужний стрес, який може мати вплив на психіку людей і через кілька років після того, як бойові дії завершаться. Щоб потім не було занадто пізно, вже зараз потрібно турбуватися про психічне здоров'я населення.

У час війни та після її закінчення увага до психічного здоров'я громадян повинна бути на особливо високому рівні, оскільки саме рівень психологічного благополуччя буде впливати на загальний стан здоров'я, економічне відновлення та добробут країни.

Щоб українці, які постраждали внаслідок дій агресора, отримали повноцінний і ефективний доступ до психологічної допомоги, перша леді Олена Зеленська ініціювала створення «Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки». Це органічне продовження ініціативи «Без бар'єрів», адже спрямована також і на ліквідацію будь-яких бар'єрів, спричинених наслідками війни для психічного здоров'я українців.

Важливість об'єднання зусиль для подолання викликів, що постали через війну, у сфері психічного здоров'я українців є важливою умовою для досягнення мети проєкту, а саме — створення системи, яка готова реагувати на всі виклики та здатна надати допомогу всім, хто її потребує.

Враховуючи вищезначене, на факультеті соціальної та психологічної освіти стартує *Курс реабілітаційної допомоги особам у кризових ситуаціях*, у межах викладання якого буде приділено особливу увагу питанням соціальної, психологічної та особистісної стійкості учнівської та студентської молоді, викладачів.

Серед лекторів – науково-педагогічні працівники факультету соціальної та психологічної освіти, фахівці Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради, практичні психологи, волонтери, громадські діячі.

Посилання на захід: <http://surl.li/degrq>

Керівник Центру

д.пед.н., проф. О.О. Кравченко

Декан факультету соціальної
та психологічної освіти

д.пед.н., проф. О.О. Кравченко